

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Wekerle a királynál.

Debreczen, augusztus 17.

Nem tévedünk, ha a miniszterelnöknek az ischli látogatását a polgári házasságnak már elfogadott tervezetével hozzuk kapcsolatba. A miniszterelnök bemutatta e munkát a királynak és rövid idő múlva elvállik, vajjon a király, miután a kormánynak e reformhoz elvi beleegyezését megadta, a részleteket is helyesli-e. Bár milyen legyen is ő felsége elhatározása ez ügyben, az tény, hogy a kormány azt a nehéz feladatot, melyet magára vállalt, komolyan, nagyon komolyan vette és teljes tudatával kötelessége fontosságának, vállalkozott annak keresztülvitelére.

Az állami anyakönyvvezetésről, a teljes vallásszabadságról és a zsidók recze-cziójáról szóló törvények után még csak a házasságjog kérdéséről szóló javaslatot kell a képviselőház asztalára letennie a kormánynak.

Minden harcznak, melyet hazánkban évszázadok óta a házasság-jog fölött vívtak, az eddig fennálló jogformák voltak okai. Az idők folyamán a házassági jog nálunk mindig jobban szétmállott és ma az előtt az anomália előtt állunk, hogy nem kevesebb, mint nyolczféle törvényt kell figyelembe vennünk, ha elméletben meg akarjuk ítélni, hogy egy házasságkötés érvényes e, vagy nem, — felold-

ható-e, vagy nem. De nem csak ez az anomália teszi a jelenlegi helyzetet tarthatatlanná; még inkább tarthatatlan az a következmények miatt, melyek végre is oda vezetnek, hogy a törvények kijátszása gyakoribbá válik és a nép demoralizálása mindig veszélyesebb lesz.

A többi államok mindezt már megismerték és a kormányok, valamint törvényhozások mindenütt gondoskodtak arról, hogy idejében eleje vétessék ezeknek a bajoknak. A legfontosabb és az egységes házassági jog legnehezebben megoldható pontja mindenütt az elválás kérdése volt; különösen ott, a hol a népesség legnagyobb részét a katolikusok képezték. Ezeknél a házasság felbonthatlansága hitágazati kérdés és most elég alkalmunk van meggyőződni arról, hogy milyen eszközökkel és mily hevesen harcol a katolicizmus minden ellen, a mi csak látszólag is érinti dogmáit.

A legjobb akarat mellett sem lehet ám, hogy az állam, ha a jogviszonyok rendezését tűzte ki feladatául, mely minden alattvalóra nézve fontos, csak egy része nézetét, meggyőződését, vagy kívánóságát, — legyen az a rész bár a nagyobbik, — mérvadónak tekintse. Az állam tárgyilagosan kell, hogy eljárjon és kell, hogy olyan megoldást keressen, mely minden állampolgár, de egyuttal az állam érdekeinek is megfelel. Tehát kell, hogy

a tapasztalat legyen a mester. Ez azt tanítja, hogy azoknál a felekezetenél is, melyek a házasság felbontását megengedik, a családi élet époly benső és állandó, mint a katolikusoknál, kik a házasságot felbonthatatlannak tartják. A tapasztalás azt is bizonyítja, hogy épen a házasság felbonthatlansága a katolikusoknál oly tüneteket hoz létre, melyek nem használnak a katolicizmusnak és nem válnak becsületére a katolikusoknak.

Daczára annak, hogy a házasság: szentség, a katolikus egyháznak nem sikerült fölfedeznie azt a szert, melylyel minden házasság boldoggá lenne tehető; a dogma ereje oda sem terjed ki, hogy a nem boldogan együtt élő házaspárokat lemondásra bírja, hogy az egyház kedvéért életük végéig türelemmel viseljék az igát, melyet az egyház rájuk rakott.

A mi a házasság-kötés formáját illeti, nem szükséges bővebben magyarázni, hogy csak a kötelező polgári házasság az egyetlen forma, melylyel a házasságjogot rendezni lehet. Minden más forma csak félmunka lenne, mely a kitűzött cél megvalósítását épen nem biztosítja. A fakultatív polgári házasság nem adja meg az államnak a lehetőséget arra, hogy kellő felügyeletet és ellenőrzést gyakoroljon; a szükségbeli polgári házasság pedig az egységes házasságjog mellett figyelembe se jöhet. Époly természetes az is, hogy a

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Alkonyat.

Ha néha, mondjuk, szent Karácsony napján,
Magamra öltöm legujabb ruhám,
Kipódróm bajszom, vidám arcot vágok,
Mert megesik ez is ebéd után:
Mig lopva rám néz egynémely szép asszony,
A másik meg hamisan rám nevet,
Otthon is mondják: „no hát, ugy vasárnap,
Még mindig megjársz, édes, jó öreg!”

De én mást érzek. Csak kaczagjatos ti,
Mégis tündööm tovább e felett:
Hogy minekünk is meg kell már vénülni...
— Higgyétek el! bolond ez az eset.
A régi nóták helyett ujak jönnek,
S ezekre immár nem hevül szívünk,
Köhécselünk a lenge őszi szélről,
S a tükör azt mondja: fehéredünk...

— Emlékeinkre elborul kedélyünk,
S a jelen nem tud lelkesíteni,
Haszontalanság, semmi, a mit mások
Meg nem szüntünk voln' isteníteni!
Oszd' a bor lángja sem csap be erünkbe,
Hidegen hagy az asszony mosolya,
S rettenve halljuk nap-nap után egyre:
Megint kidült egy régi czimbora...

Az utcán jól megnézünk minden embert,
És boldogságunk akkor legnagyobb,
Ha elmondhatjuk, ime: ez is vénebb,
Emennél meg épen különb vagyok!
Szemünk csak ifju lányokon akad meg,
— A husz esztendő már számba se jő, —
S a patikába járunk kikélni,
Nem lesz-e holnap szeles, rut idő...

Na, hát ha mindezekből áll a vénség,
Akkor „ne kem is lőttek már”, fiuk!...
De mégse; hát az aggkor bölcsessége!
— Ez a remény mindig eszembe jut. —
Ha vén volnék már, bölcsnek kéne lennem;
Pedig már az igazán nem vagyok;
Az idő eljárt, de nem bölcseségem,
Csak gyarlóságom lett sokkal nagyobb...

Sebesi Jób.

Küzdelem.

Irta: Luigi Capuana, ford. Virág Gyula.

Alfréd perczről-perczre izgatottan nézte az óráját, még pedig bizonyos megvető tekintettel, mintha ez állana utjában.

— Még csak dél! Egy örökkévalóság, míg a háromig ér!

A kis szalon kandallójában csendesen lobogott a tűz. Mintha csak így mormogott volna: Állj meg, told közelebb ezt a széket s beszélgesünk egy kicsit csendesen! Annyi beszélni valóm van véled!

Alfréd csak sétált föl s alá egyik saroktól a másikig: aztán homlokát az ablaküveghez nyomva kibámult az utcára; a járókélok fantasztikus árnyaknak tűntek fel előtte.

Az ég szürke volt. Fekete felhőtömegek húzódtak futva végig a tetők felett, mintha sietős dolguk volna.

Eszel kezdett az eső, s a felhők, melyek, alig hogy eldördült az első menydörgés, úgy tűntek fel, mintha összegabalyogva megállapodnának, újból elkezdtek vágatni végig az égen, hasonlóan a vésztojósó madarakhoz és félelmet öntöttek belé.

Mért nem ragyog az ég? ... még az idő is ellene van, lenézve őt, csorbitva boldogságát, megkeserítve életének legjobban vágyott élvezetét. S aztán, hogy elkezdett szakadni a zápor, ez persze most már jó kifogásul szolgálhatott annak az asszonynak, hogy ne tartsa meg, amit ígért; bizonyos, hogy nem fog eljönni. Ha most is elszalasztja, mikor már néhány hónapja nem csak hogy unszolta, hanem ugyszólván könyörgött neki, míg végre engedett!...

S az eső természetesen igen jó mentés lesz...

S az első esőcsöppek ráhullva az ablak-táblára, ott ragyogtak egy kis ideig s aztán lefolytak.

Alfréd idegesen sodrott magának egy cigarettát és szidta a felhőket.

Lassan, lehorgasztott fejjel megkerülte a szobát s aztán kezébe vett egy kötetet az asztalon fekvő könyvek közül s leült a kis kandalló elé. A kandalló folytatta lángnyelvével pattogó mormolását.

— Hiába! Nem tudok olvasni. A betűk

házasságnak polgári hatóság előtt való megkötése kell, hogy megelőzze az egyházi kötést, ha ez intézmény áldásainak érvényt akarunk szerezni.

Az az érzéketlenség és tudatlanság, nem ritkán az egyházi tényezők bujtogatója, oda vezetnek, hogy ott, ahol a papi áldás előzheti meg a polgári esketést, az utóbbit számos esetben elmulasztják és elejtik. A házasság e szerint törvénytelen. Ez azonban legtöbbször csak akkor világlik ki, ha a családi életre, vagy a vagyoni viszonyokra vonatkozó valamely esemény előfordul, mely a feleknek kinyitja szeméit és ők, sajnos, legtöbb esetben későn, azt tanulják meg, hogy a törvényt nem azért alkotják, hogy azt meg ne tartsák.

Az a homály, melylyel az illetékes körök a szóban levő javaslatot eddig körülvették, — általában ismeretes és egyelőre nem is tudjuk azt eloszlatni; de azoknak az embereknek a jelleme, kik a reform munkában részesekek, arra a meggyőződésre jogosít, hogy egy valóban liberális, a mi viszonyainknak teljesen megfelelő házasságjog jut érvényre a javaslatban. Azt, hogy a kormány mennyire szolidárisnak tekinti magát ebben, mutatja az a körülmény, hogy maga a kormány feje terjesztette be a fontos munkát a feladatokra.

— A német császár Magyarországon. II-ik Vilmos német császár, mint a berlini Wilhelm-ügnökség egy hivatalos távirata jelenti, magyarországi útjában csak Kőszegre megy a nagy hadgyakorlatokra és sem Budapesten, sem Bécsben nem fog tartózkodni. Magyarország fővárosa s tudunkkal a magyar kormány is, mind a mai napig abban a meggyőződésben volt, hogy a német császár fővárosunk vendége lesz s itt nemcsak Budapest városát, hanem a hivatalos Magyarországot is megismeri. Itt járultak volna a király és császári vendége elé a megyék küldöttjei, élükön a főispánokkal s a vármegyék előkelőivel s itt akart a magyar főváros az ifju

tánczolni szemeim előtt. Nagyon fei vagyok izgatva.

Végig nyult székében, behunyta szeméit s harapáta a cigarettáját.

— Holnap három órákor.

Ezt ismételtette füleiben folyvást egy távoli finom hang, mint valami esalogány csattogása, mint valami viszhang, mely illatos, tropikus vidékek felől jön, s úgy érezte, hogy ő almában, szédületében siet, repül feléje.

Ah, az a szép kis szőke fej felgyújtotta képzelő-tehetségét, melyet most ragyogó, aranyos visszaemlékezések, tündöklő rózsaszín töltöttek el.

S azok a kék szemek, melyek úgy ragyognak s oly mélyek, mint az ég! — S azok a majdnem kicsattanó piros ajkak, melyek mellett elsápadt a hus opálférsége.

S a szőke kis boszorkány sokszor kokettül biztatta őt. Igéreteinek azonban az volt a látogatásuk, hogy a visszautasítást várják. Ugy hívta meg sokszor, mintha kegyesen beleegyeznek mindenbe.

S a szalont a napsugarak fényárja töltötte el s a sarokban álló zongora minden hurja harmóniában kezdett zengeni a nélkül, hogy valaki megérintette volna; tisztán csak az ő elképzelt jelenlétének volt ily varázsereje.

Mekkora képzelődő ez az Alfréd! — mondogattam neki gyakran, de ez alkalommal, meg kell adni, igazán volt.

Az ő helyzetében ki ne tett volna ugyan-így? Moroni asszony szépsége egészen könnyedén elcsavarhatta volna egy remetéskedő szent atya fejét is, hogy az akár a mennyei boldogságáról is lemondott volna érte.

Igen, igen, elcsavarja a fejét, így mondom.

német császárnak tüntető szíves fogadást rendezni. A magyar nemzetet, a magyar intelligenciát, a magyar szokásokat, a magyar vendégszeretetet itt ismerte volna meg, itt látta volna a maga teljességében Németország császára. — Minden készülődés, minden reménykedés most már hiábavaló lett, nyilván abból az egyszerű és némiképp szomorú okból, hogy a budai várpalota kicsiny és szűk arra, hogy császári vendégeket lásson, az átalakításokra, előkészületekre pedig rövid az idő. A megállapodás talán még nem végleges s talán látogatásukra kizárva, hogy a hivatalos táviratot, a mely a német császár elmaradását jelenti, rövid időn követi a másik, a mely azt hozza hírül, hogy II. Vilmos császár mégis óhajtja látni Magyarország fővárosát, óhajtja megismerni Budapestet. Ha ez megtörténik, a német császár meg lesz elégedve a magyar vendégszeretettel.

— A hercegprimás Bécsben. Vasary Kólos biboros hercegprimás, a ki Balaton-Füredről Kohl Médárd litkárijával vasárnap érkezett Budapestre, még Szent István napig a fővárosban marad s részt vesz a nagy ünnepi körmenetben. A hercegprimást nyilván a napokban fogja meglátogatni az Ischből visszatérő miniszterelnök, kinél Vasary Kólos biboros látogatást tett. Wekerle Sándor, ámbár a hercegprimás nem találta őt otthon, ezt a látogatást a legközelebbi napokban fogja visszaadni. A jövő hét elején a hercegprimás Bécsbe utazik, Agliardi bécsi pápai nuncius látogatására. A pápai nuncius és Magyarország hercegprimása ez alkalommal bizonyosan megbeszéli a magyarországi egyházpolitikai kérdéseket, ámbár a kormány ez ideig még nem közölte előzetesen a hercegprimással a kötelező polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslatot.

— Miniszterek a királynál. Wekerle Sándor kormányelnök — mint egy Ischből érkezett távirat jelenti, ismét hosszabb kihallgatáson volt a királynál. A miniszterelnök valószínűleg még holnap is Ischben marad. Kálnoky gróf közös külügyminiszter, a ki ma szintén kihallgatáson volt a királynál, ma visszautazott Bécsbe.

Gazdabíróság.

Debreczen, aug. 17.

Az országos gazdasági egyesület kebelében önálló gazdabíróság szervezését illetőleg fölme-

rült eszme egy, a közigazgatási bizottság által elfogadott tervezetben nyert testet. A tervezet szerint az országos gazdasági egyesület közgyűlésén választ e bírósághoz 40 tagot, kik közül itélő bírának a két fél mindegyike 2—2 tagot választhat. Az itélő bírák választanak maguknak elnököt, ha pedig az elnök személyében meg nem egyezhetnének, a bíróság elnöke, esetleg alelnöke nevezi ki az elnököt. A bíróság hatásköre csakis azokra a perekre terjed ki, melyekre nézve a felek magukat írásbeli szerződésben a bíróságnak kifejezetten alávetették. A bíróság tehát tisztán csakis mint a felek által választott bíróság jár el minden oly ügyben, melyre nézve a törvények a választott bíróság eljárását ki nem zárják.

Az új intézmény nem egyén, mint tisztán választott bíróság, melytől gyorsabb, szakszerűbb és kevésbé költséges igazságszolgáltatást remélnek.

Közönséges polgári, de a kereskedelmi ügyekben is, egyes ügyes kivételével, a felek ügyök eldöntését választott bíróságra bízhatják. A választott bíróság azonban lenyegesen eltér attól a választott bíróságtól, melyet az említett tervezet javasol.

Míg egyrészt a választott bírósági intézményt a törvényhozás szentesítése nélkül nem lehet életbe léptetni, addig az új intézmény igénybevétele tekintetében nem szabad a fenálló intézményből következtetést levonni, valamint épen az igénybevételt illetőleg nem lehet mérvadó a tőzsdebíróság sem, melynek határozott és biztos ügyköre van. Már pedig törvényhozási szempontból egy új intézmény felállításával első sorban is a szükség kérdése lép előtérbe. Kétségtelen sem szenved, hogy lesznek esetek, a melyekben egyes felek az új intézmény eljárásának magukat alávetik. A választott bíróság illetősége kikötöttnek hasznabéri szerződésekben, valószerűleg azokban a szerződésekben is, melyeket a cukorgyárak a cukorrépa termelőikkel kötnek, a gazdaságokkal, esetleg a gazdáknak építészeti vállalkozókkal kötött szerződésekben, de alig hisszük, hogy ezen ügykörön kívül bárkinek is eszébe lenne ezt a választott bíróságot igénybe venni.

De a választott bíróság igénybevétele még abban a tekintetben is korlátot szenvedne, hogy csak a fővároshoz közel eső területen fordulnának hozzá, a távolabb vidékeken a bíróság sem gyorsaság, sem kötelezőség tekintetében nem igen nyújtana előnyt, különösen oly esetekben, midőn kártérítésről van szó, midőn tulaj-

De ezért csak úgy maradt kinyújtózkodva, talpaival az izzó szén felé s nem volt ereje fölkelni: úgy is neki kell kinyitni az ajtót, minthogy elővigyázatból elküldte szolgáját.

De mily változás történt benséjében? Ah! Gondolatról gondolatra, emlékről emlékre elvesztette szem elől lassan lassan a szőke kis boszorkány képét... otthagya a helyett, hogy nyomon követte volna őt, elhagyta, mint a gyermek a sétáló pajtást a mezőn, ki el-el marad virágzedés közben. Visszafordul egyszer kétszer vonakodva, de nem sokat törődik azzal, hogy megvárja... És ezt a hülsen elpártolást a kandalló normolása okozta.

Négy évvel ezelőtt ugyan e hónapban, ugyanez órában, ugyanily esős, borult napon, ugyanily körülmények között... Alomnak tűnt fel előtte az egész. Szegény Hermina! Hogy zokogott, kezei közé temetve az arcát, kétségbeesetten borulva le a szék karfájára, sápadtan, mint egy halott, könyörgésre kulcsolva kezeit; hangja a felindulástól reszketett. Megkísérelte, hogy bátorságot öntsön beléje. Mit tegyenek a brutális erővel szemben, mely egyszerre ketté szakítja szerelmük lánczát? Szegény Hermina! El kellett férjével utaznia, a visszatérés minden reménye nélkül! S ez a csapás úgy lesújtotta, hogy azt hitte, a halálos agya számára bucsuzik el. Úgy érezte, hogy ő maga is össze van törve, érezte, hogy elakad a lélekzete. S most, mintha újból föltűnnék szeméi előtt az ő barna arca, melyet sűrű fekete haja vett körül kerettel, s rajta a fájdalom sápadtsága; úgy tűnt föl neki, mintha halana az az édes hangot, mely mintha szíve legmélyéből buzogna fel!

(Vége köv.)

Mert a mi a szerelmet illeti, Moroni asszony azok közül az asszonyok közül való volt, kik féktelenül vágyakoznak, de egyáltalában nem szeretnek. Eleinte, bevallom, nem tűnt ez nekem így fel, nem csináltam nagy megkülönböztetést, együgyűen összezártam a heves vágyat a szerelemmel.

— Tévedsz, — szolt hozzám egy este Alfréd. Jókora különbség van e kettő között. A vágy, ha ki van elégtve, szűnik, a szerelem ellenben oly mélység, mely soha sem telik meg.

— A szerelem is hanyatlak...

— Nem, legfőképpen átalakul.

* * *

Két óra!

Az óra ezüst csöngésű ütésére Alfréd fölriadt.

Aludt? Álmodott? Képződött?

A teste elszibbadt. A kandallóban csak a parázs tűzelt láng nélkül, az eső csendesen hullott. Az ég azt a fehéres színt öltötte fel, mely megelőzi a szép időt. A kis szalont előntötte a fény, az a puha, behizelgő fény.

Alfréd érezte, hogy hatol be az egész testébe.

Aztán többé nem volt már türelmetlen. Csak nézte az órát és kételkedett rajta, hogy jár-e.

— Lehetséges? Két óra?

Már szinte nem tetszett neki, hogy csak egy óra van hátra az ő megérkezéséig.

— Minden perczen meghallhatom, a mint megáll a kocsi a kapu előtt? De talán nem jön kocsi! A legközelebbi csöngetés az ajtón bizonyára az övé lesz! Efelejtettem csak betéve hagyni az ajtót. Ő akarta így, hogy ne sokat várjon a folyosón...

donképen a s a szakért Még bozzáj gát mégis a második a életben ált akár nem i tőzsdebíró a gazdabíró alig lehetn fenálló, mi általános a Erősen két általában a és különöse teznének. A hallottunk ipazságszol Nem bocsa az érv ált ben nem, a gazdabírósa ha tekintet haszonbérle többje már sommás elj és a panas mint az sendő.

Akárk eljárás ross vények, i hatja itélet

Ha m szól az int oldala is, r galom győ időben kell a kereskedé intézménye reszünk ke az ellensze belében a dáknak ne s nem ke/ alávetniök. reskedők m letének, m kereskedelm tudni. Kül csak jelzik got állitun után az ip összes oszt külön bírós helyett ism goltág és fogjuk kere

Az in életrevalós nézve, hogy nek, az elk ok, mely n hogy t. i. séges, ezt szont az á dekei, mag adhatja ki zébe leti mondhat.

M

A zür szuson a igen érdekl és nagyon zelgő jelző munkás egy szocialdem a memorar és felelőss sok törekv hettek a

A jel szocialdem

A La vanas évek kásmozgalm az általanc pénztar me kok felállit egész orszá

nem bizonyos. — Készül egy másik kisebbszerű „államcsiny” is: a kerek, úgynevezett karbonári-köpenyegek dívatja. Ebben az izléstelenségben talán leghamarabb lesz részünk, mert ez nem Londonban, hanem Bécsben készül.

* **Rövid hírek. Kikeresztelkedett katona.** A szervita-templomban Szucky Béla dr. tábori lelkész tegnap keresztelte meg Singer Lajos 32. ezredbeli őrmester, a háziezred egész legénységének jelenlétében. Keresztapák Nicolini Lajos kapitány és Kapp György főhadnagy voltak. — **Az iváni tüzet** — mint a vizsgálat kiderítette — gyufával játszó gyermekek gyújtották. — **Jubiláló tűzoltóság.** A temesvári József-külvárosi tűzoltóság tegnap ünnepelte meg fennállásának 20 éves évfordulóját. Ez alkalommal szentelték fel az új zászlót is. A felszentelést Várady Ferencz csákovai esperes-plébános, mint a tűzoltóság országos főpapja végezte. — **Szociálista mozgalmak.** Prágában tegnap szociálista gyűlés volt, melyben mindenféle párti szociálista részt vett. A gyűlés elítélte a zürichi kongresszust, mely a „függetleneket” és „anarchistákat” kizárta. Preatót kiáltottak Bebelre, Liebknechtre és Bingerre, ellenben éltették független párti és anarchista vezéreket. — **Dessweffy püspök diszpolgár.** Makó város törvényhatósága tegnap a rendkívüli közgyűlésén diszpolgárnak választotta meg Deseffy püspököt, a ki legutóbb negyven ezer forintos alapítvánnyal lepte meg Makó városát. A törvényhatóság ezenkívül Deseffytérnek nevezte el a püspöki-palota előtt levő teret. — **Hirtelen halál a vasuton.** Boksa Miksa dr, a szegedi honvédszázezred loállatorvosa, Budapestre akart utazni. Czegléd közelében a vonaton hirtelen rosszul lett s pár perczí vonaglás után meghalt. Az orvosi vizsgálat szívshűdést konstatált. Boksa jeles képzettségű, kedvelt katona volt, kinek halálhíre nagy részvétet keltett a katonakörökben.

A mama.

— Egy furdőlevélből. —

Kedves barátom!

Itt vagyok. Az igaz, evvel nem sokat mondtam, de mégis emlékezetes annyiból, mert nem a magam lábán jöttem. A kupéban agyon voltunk zsufolva; én egy kövéres asszonyság tekintélyes lábán álldogáltam, az én lábaim viszont egy waterlooi csatát átélte negyvennyolczas tábornok sarkantyus csizmáinak (az igaz, ő is benne volt) képeztek támpontot.

Az öreg ur nagyot hallott s valahányszor egy állomáshoz közeledtünk, felém hajolt, hogy megtudakolja a nevét.

Utasok jöttek, meglökték, rám esett, én a hentesnére, a hentesné kétségbeesett, tüzet kiáltott, hoztak vizet, a mivel ugyancsak lehűtötték a jó kedvemet.

A fülembé sugták:

— Faragatlan!

— Durva!

— Lókötő!

A negyvennyolczas tábornok, ki e sok bajomat okozta, kiáltá:

— Donnerwetter! Milljom bomba!

Végre! Eljött a boldogító percz. A kalauz kiáltá:

— Rityombó, furdő.

Kiszálltunk. Ah, e gyönyörűség. Az állomásnál voltak a kocsik, lovakkal, szamarakkal. A mint egy számárfogat előtt elmentem, az egyik, a tarkafüles csacsi, rám ismert, a mi házi népünkhöz tartozott valaha s horribilis hangon ordítá szerfeletti elragadtatásában:

— Já, já!!

Felém fordultak. Dühömben elátkoztam az egész világot, az egész számárságot s felkaptam egy omnibuszra.

Az utitárs nem késett emlegetni:

— Ah, ön uram mindég a számátra emlekeztet.

Bedöcögöttünk.

A vendéglős, a mint meglátott, felém szaladt. Hízlegés nélkül mondhatom, uriasan néztem ki.

Felém szaladt s mondá:

— Tessék, isten hozta. S avval a pinczér-feié sandított s hallottam, a mint neki sugta:

— Ah, jó falat!

Megörültem. Kapok hát egy jó falatot.

Hozattam is egy adag peccenyét. Egyszerre valami kemény darabban akadt meg fogam.

Egy patkószeg volt!

— Pinczér!

— Parancs!

— Patkószeg volt a peccenyében!

— Ah, patkószeg. Az szerencse. Álmos-könyvben van:

Patkószeg: szerencse.

Ternő rejlik ebben!

— Ostoba! Ez az a jó falat, a mit gazdád ígért?

— Hisz nem ezt a peccenyét, hanem az urat értette alatta. . .

— Hm!

Megnyúlt orral távoztam a vendéglőből. Gyönyörű furdői mulatság! Egy nap ennyi kalamitas! Node legalább otthon a feleségem! Nála nélkül ez a nap is a r a n j u e z i!

Felvánszorogtam szobámba. Egyszerre nagy kiáltóást hallok. Felnézek. Ott áll — feleségem és a m a m a (anyósom).

— Örömet akartunk neked szerezni, titokban eljöttünk.

Sóbálynynya meredtem, (inkább a feleségem követte von Lótné példáját).

Ugy-e jó mulatság. Van-e még kedved furdőzni? Kiváncsian várja válaszodat

barátod, Jenő.

Közli: Krónika író.

Kossuth és Jászberény.

Érdekes levél az alábbi, melyet azzal a megjegyzéssel közlünk, hogy Jászberény városa nem gróf Apponyi Albertet tisztelte meg bizalmával először, mert már 1848-ban is választott közfelkiáltással képviselőt, még pedig nem kisebb embert, mint K o s s u t h Lajost.

Abban az időben történt ez, mikor dicsősége tetőpontján álló Kossuth Lajost egymásután választotta meg a főváros, továbbá Kecskemét, Zenta, Almás, Szeged és Szent-Endre városa. A versenyző városokhoz akkor Jászberény is csatlakozott, — de Kossuth tudvalevőleg Pest belvárosának mandátumát fogadta el. A beküldött levél Kossuth köszönetét tartalmazza a jászberényiek iránt s szószerint való szövegében így hangzik:

Jászberény város Választóihoz!

Vettem önök folyó hó 22-ről hozzám küldött választógyűlési jegyzőkönyvének igen becses kivonatát, engem a Nemzetgyűlésen képviselőjökül közakarattal lett megválasztásomról értesítőt.

Tartalma édesen lepelt meg, mert meg vagyok győződve, mikép őszinte polgári bizalom kutfejéből eredett; mert bizonyoságát látom benne azon megismerésnek, miként ha tettem valamit nem hirért, nem dicsőségért, nem jutalomért, hanem forrón szeretett honoméért tettem, és e megismerésnek tudása volt és marad polgári életlem büszkesége.

Fogadják polgártársaim őszinte meleg köszönetemet igen becses bizalmukért!

És legyenek meggyőződve, mikép Jászberény város közönségét, önöket polgártársaim, Nemzetünk legtisztább s népességre s pontosító erőre nézve laghatalmasabb törzsfáját s ekként legdrágább kincsünk, Nemzetiségünk egyik védőoszlopát képviselhetni szerencsének tartandom s örültem volna jászberényi választóim irányában meleg polgártársi szeretetet és hűséget bizonyíthatni és azt, mikép Urunk Királyunk tanácsában úgy, mint mindenkor egyiránt legszebb előttem a polgárnév.

Azonban sz. kir. Pest belváros választóinak már előbből szavamot adtam s azért valamin már Kecskemét, Zenta, Almás, Szeged s a szentendrei kerület választóinak irántam tanúsított igen becses bizalmukat szívesen megköszönni kényteleníttem, úgy a jászberényi képviselőiséget sem áll hatalmamban ezuttal elfogadni.

Fogadják önök tisztelt polgártársaim ismételve őszinte meleg köszönetemet s engedjék remélnem, mikép bennem helyeztet igen becses bizalmukat az itt kifejezett körülmény jövőre nézve nem gyöngitendi.

Kelt Budapesten, junius hó 23-án 1848.

Kossuth Lajos.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 5—9 óráig a Margit-fürdőben.

Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtti.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pnteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3—6-ig nyitva.

A kir. itelők tábla hivatalos órái d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10—11 óra közt.

Oktober 2—10. Országos vásár.

— **Hálaadó istentisztelet.** Holnap, pénteken, Ó Felsége a király születése napján az ág. hitv. ev. imaházban délelőtt 10 órakor hálaadó isteni tisztelt tartatik. Az istentiszteletet M a t e r n y Lajos lelkész tartja.

— **A püspök diszbedője.** Dr. W o l a f k a Nándor vál. püspök-plébános holnap, pénteken, Ó Felsége a király születése napján nagy diszbedő ad. A diszbedőre, melynek menuje válogatott ételekből áll, nyolczvan vendég hivatalos. Délután két órakor a Bika szálloda nagytermében tartják meg a diszbedőket.

— **A debreczeni általános munkás betegsegélyző pénztár** alapszabályait a kereskedelmi miniszter nem hagyta jóvá, hanem utasította a munkás betegsegélyző pénztár tagjait, hogy a betegsegélyezési pénztárakról alkotott törvény értelmében lépjenek be haladéktalanul a debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár kebelébe. Ebben az ügyben a munkásbetegsegélyző pénztár tagjai vasárnap délután a „Korona” vendéglőben gyűlést tartanak, melyen egyuttal megbeszélük, hogy a központi pénztárral szemben fennálló, körülbelől 5 ezer forintos követelésüket, melyek a tagoknak eddig éveken keresztül befizetett tagsági díjaiból erednek, miként lehetne visszanyerni. Nagyon valószínű, hogy e miatt a kereskedelemügyi miniszterhez lesznek kénytelenek fordulni, miután a miniszter fenntartotta magának azt a jogot, hogy magán egyesülés folytán létrejött, de a ker. betegsegélyző pénztárak felállításával tovább nem engedélyezett betegsegélyző pénztárak vagyonának hívó fordítása, illetve miként való felosztása fölött rendelkezék.

— **A sertésvásártér elhelyezése.** A sertésvásártér izmeretes elhelyezése ügyében augusztus hó 21-én, azaz hétfőn a katonai és rendőri bizottság is összeül tárgyalásra. A katonai és rendőri bizottság ülése a nevezett napon délután három órakor, a városháza nagytanácstermében lesz.

— **A honvéd tisztikar diszbedője.** Abból az alkalomból, hogy holnap pénteken augusztus hó 18-án Ó Felsége a királynak születésnapján ünnepel, a honvéd tisztikar tagjai délután egy órakor a Bika szálloda éttermében diszbedőre gyűlnek össze. A honvéd tisztikar diszbedőjére hatvan vendég hivatalos.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke folyó hó 19-én délután 3 órakor az ev. ref. egyháztanácstermében gyűlést tart. A gyűlés tárgya a Hatvan-utcai külvárosi kisebb fitanítői állomás ideiglenes betöltése és néhány iskolai ügy lesz. Az iskolaszéki tagjai lapunk utján is meghívhatnak.

— **Az ipariszkolai felügyelő bizottság átalakulása.** Az ipariszkolai felügyelő bizottság eddig B e k e Mihály elnöke alatt tartotta üléseit. B e k e Mihály betegsége miatt gáto'va van abban, hogy a hivatalában nagyobbfontosságú felügyelő bizottság élén álljon s így helyébe a városi tanács B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitányt nevezte ki. — A városi tanács egyuttal megbizta a főkapitányt, mint az ipariszkolai felügyelő bizottság új elnökét azzal is, hogy a bizottság működését r e o r g a n i z á l j a. — B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitány a bizottság tagjait holnap, pénteken, augusztus 18-án délután három órára a városháza nagytanácstermébe hívta össze, hogy az ipariszkolai felügyelőbizottság átalakulása érdekében a szükséges lépéseket s intézkedéseket megbeszéljék.

1893. augusztus 17.

— **Kossuth Lajos azt üzenté** Fiumében. E hó 12-én Fiumében a közönséget a magyar „Deák” vendéglőben cigányzene vidította, a mi ott ünnep számba megy. Most is közel egy éve, hogy nem volt cigányzene a magyar kikötővárosban. A zene folyton magyar darabokat játszott. A „Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos” és „Kossuth Lajos azt üzenté” nótákat a közönség a cigánnyal énekelte. A fiúmeiek csak a Rákóczy-t és Kossuth-ot huzatták s mindannyiszor perczig tartó „Eljen, evviva Kossuth!” hallatszott.

— **Dalestély.** Holnap, pénteken a nagyérdemi vigadóban tartandó dalestélyre szóló meghívók szétküldettek, de megtörténhetik, hogy egyeseknek, kik a meghívóra igényt tartanak s a dalestélyre eljönni óhajtanak: meghívók kézbesítve nem lettek; hogy ez pótolható lehessen, besítve nem lettek; hogy ez pótolható lehessen, sziveskedjenek meghívóért Krasznai Ferencz vagy Péter Gábor urakhoz a városházánál levő hivatalos helyiségbe felfáradni, hol az részökre készítesen ki fog állíttatni. — A pártoló tagsági és egyleti szabadjegyek a dalestély alkalmával a pénztárnál átvehetők; a szabadjegyek általában mindazok részére ki vannak állítva, kik ujabban aláíratkoztak, ugy szinte azok részére, kiknek pártoló tagsági kötelezettségök f. évi június hó végével lejárt. Pártoló tagságra aláírást a pénztár elfogad. Az elnökség.

— **Hajduvármegye egészségi állapota.** A tegnapielőtt tartott megyei közigazgatási gyűlésen dr. Varga Géza megyei tisztifőorvos igen érdekes jelentést nyújtott be Hajduvármegye július havi egészségi állapotait illetőleg. A jelentés szerint az általános emberegészségi állapot természetesen javult az előző hónapot tekintve. A megbetegedések száma jóval alább szállott s az egyes betegségek lefolyása is enyhébb és kevésbé veszedelmes lett; legnagyobb mértékben szerepeltek az emésztési szervek hurutus és lobos bántalmái, azonkívül a váltó lázak. A heveny fertőző kórok közül a diphteritis és vörheny fordult elő kevésbé veszedelmes tünetekkel. Halálozás történt július hóban a vármegye területén 399 és így a júniusnál 31 esettel, a majusnál pedig 57 esettel kevesebb. A halálozásokkal szemben történt 565 születés s így szaporodás 166 egyén. Rendkívüli haláleset volt 12 ebből öngyilkosság 7. Kiterjeszkedik végül a jelentés az óvintézkedésekre is, melyek a fenyegető kolera járvány ellen a legszigorúbban végrehajtottak.

— **A Bika szálloda diszterme.** A Bika szálloda disztermeinek kőművesi s más helyreállítási munkálatai még a tavasszal készen lettek, — egyéb, mint a diszítési, aranyozási és festészeti munkákat nem maradt hátra. Ábrahám László, a város tiszti főügyésze tegnap kötötte meg a szerződést Mirkovszky Géza festész és műépítészszel, a kinek a diszterem diszmű helyreállítási munkálatait már a napokban meg kell kezdeni. Ábrahám László tiszti főügyész a szerződés kötésénél ritka gondot fordított arra, hogy a Bika szálloda nagytermében teljesítendő eme diszmunka kifogástalan legyen. Ugy a diszítési, mint az aranyozási és festészeti munkálatoknak pontosan és kifogástalanul kell készítenie, mert az egyezség megállapított nyolczezer forint munkadíj is csak az esetben fog a város által hiány nélkül kifizetelni. A diszterem művészi munkájának már november 15-ére teljesen rendben és készen kell lennie, a mikor szakértő bizottság vizsgálja azt felül. A Bika szálloda diszterme tehát impozáns csinyt nyer, legalább ezt lehet remélni nyolczezer forintos átalakítás és javítási munkadíjért.

— **A m. o. Kárpátgyűlés keleti Kárpátok osztályának XVI-ik összlése** f. é. augusztus hó 13-án tartatott meg Kassán. Az évi jelentés egy átnézetet nyújtott az osztály 15 évi fennállásának működéséről, mely szerint kiadatott az aggteleki barlangban végzett munkálatokra 7803 fr. 22 kr. utakra és menedékházak építésére 1281 fr. 24 kr. s a különféle kiállításokon kiadott jutalmakra 636 fr. Az 1892-ik évi bevétel volt 1521 fr. 76 kr., a kiadás 1205 fr. 70 kr., a pénztármaradvány 316 fr. 06 kr. Az aggteleki barlang új bejáratánál egy menedékház építette,

tett, az utak helyreállítottak s 300 lépcső kivágatott. Az 1892-ik év folyamán 562 látogatója volt a barlangnak, s a kezelési számla 209 fr. 09 kr. többletet mutat ki. A barlang bizottság elnökének jelentéséből kivehető, hogy az 1893-ik év folyamán augusztus hóig a barlangban több hid, s a barlang régi bejáratánál egy kocsiszin lett építve. Az 1894 ik évre elhatározatott, hogy a Hoverlára egy menedékház építtessék, s az aggteleki barlangban utak bővítessenek. Továbbá tekintettel arra, hogy a M.-Sziget-Körösmezői vasut megnyitása után a kējutazók száma tetemesen fog emelkedni e vidéken, megkerestették a máramaros vidéki választmány, hogy a vezetőket a Papp Iván, Hoverla és a Tiszaforrások vidékére nézve szervezze, rendezze és beossza. A pótválasztások a következő eredménynyel tartottak: az osztály választmányba beválasztott K a s z a y István, G i a n o n e Adolf és W o l f k a Antal. A máramaros vidéki osztály választmányának, magas életkorra végett vissza lépett elnöke Lónyay János főispán ur ó méltósága tiszteletbeli elnökké választván, neki az osztály érdekében kifejtett sok évi fáradságtalan tevékenységéért a gyűlés jegyzőkönyvileg meleg köszönetét nyújtánítja. A máramaros vidéki választmánya elnökévé mlt. Scholcz Gyula miniszteri tanácsos ur, alelnökévé Kutka Kálmán, m. főjegyző pénztárnokká Kostyál József, választmányi tagokká pedig Ágoston Sándor és Schmidt László urak választottak meg. A jövő évi közgyűlés megtartása Ungvárra határozatott, s a Beszkid vidéki választmány bizatott meg az előmunkálatok előkészítésével.

— **Még egyszer a hadmentességi adó.** Tegnap megenítettük, hogy a hadmentességi adó kivetési lajstrom e hó 24-éig közszemlére tétetett ki a város hadmentességi adóügyosztályánál; azok, kik felebbzessel kívánnak élni, a város közigazgatási bizottságához folyamodhatnak adóleengedésért. A hadmentességi adó fizetése már október elsején kötelezővé válik s a ki október elsejétől október tizenötödikéig nem fizeti ki a reá kivetett hadmentességi adóösszeget, azontul már mindennap ráfizeti a — kamatot.

— **Érettségi vizsgálat a kollegiumban.** A pótló és javító érettségi vizsgálatok a tiszántuli ev. ref. egyházkerületben a debreczeni főgimnáziumnál tartatnak, mint eddig, és pedig: írásbeli szeptember 1—5-én, szóbeli szeptember 6-án, esetleg 7-ik napján. Az írományok augusztus 31-én beküldendők; személyesen megjelenjen annak, ki egész vizsgálatot tesz aug. 31-én, annak, a ki csak szóbelit tesz, szeptember 5-én szükséges. Az igazgatóság hivatalos órája mindennap délelőtt 9—11, délután 3—5 óráig a gimnasiunumi igazgatói szobában.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter K o h n Ábrahám debreczeni lakos vezetéknévnek K a r d o s r a való megváltoztatását megengedte.

— **Az adófizető vármegye.** Julius hóban a helybeli kir. pénzügyigazgatóság hivatalos jelentése szerint a következő összegek folytak be különféle adónemekben: Egyenes adóban befizetett 24,346 frt 13 és fél kr.; hadmentességi díjban 91 frt 86 kr.; bélyegjövődékben befolyt. Debreczen is beleértve, 15,115 frt 76 kr.; jogilletékben 7,821 frt 35 kr.; dohányjövődékben befolyt — Debreczen város fogyasztását is beleértve — 45,288 frt 43 kr.; a mult év július havi bevételnél kevesebb 754 frt 74 krral. Határvám jövődékben 5231 frt 67 kr foly be, több a mult évi július havi bevételnél 3024 frt 74 krral. — Fogyasztási és italadóban befizetett 17 303 forint 68 kr, több a mult évinél 419 forint 29 krral.

— **A debreczeni jótékony nőegylet** választmánya f. hó 19-én, szombaton d. e. 10 órákor az árvaházban felállíttatni szándékolt nőipariskola ügyében gyűlést tart az egyleti elnök lakásán, melyre a választmány tagjai ez uton is meghivatnak.

— **A h.-bőszörményi fiók-fogházban** Dr. K ó s a Zsigmond, kir. ügyész jelentése szerint június hó végén fogva maradt 39 férfi és 9 nő. Ezekhez július hóban jött 2 férfi, 1 nő. Büntetése kiállása után szabadon bocsáttatott 23 férfi, 1 nő; egy férfi fegyházba szállíttatott. Így július hó végéről fogva maradt 18 férfi 8 nő.

— **Véresre verte az anyját.** Tegnap este megkötözve kísérték be a városházához egy ma-

gas szőke fiatal embert. B a r n a Istvánnak hívják, kőműveslegény lenne, ha a szabad életet kedvesebbnek nem tartaná a mindennapi munkánál. Tegnap este állatias dühvel rontott édes anyjának s a keze ügyébe akadt szikvizes üveggel véresre verte anyjának a fejét. A hevesvérű s vak meggondolatlansággal szülőjére támadt legény, anyja pirongatásait, tanácsait vette zokon; kissé a jóból is többet ivott s vak dühvel verte véresre édes anyját. A véres verekedésbe idegeneknek kellett beavatkozniok, különben a dühén uralkodni sem bíró legény kezei közül holtan kerül ki az anya. — B a r n a Istvánt akkor megkötözték s bevitték a városházához, ahol ma reggel, hogy felébredt, erősen bánta tegnapi tettét. Van egy svéd mese, mely az anyai szeretetről szól. A svéd legény néhány ezüst forintért anyja szívét vágta ki s azzal örült futásnak eredt. Utközben megbotlott egy kőben s elesett az ifju, erre a márkában szorongatott anyai szív megszólalt: „Nagyon megütötte magad, édes fiam?” Az anyai szeretetnek e költői megnyilatkozása jut eszünkbe, mikor ma B a r n a Pista édesanyja sebtől borított fejét gondosan eltakarva, könyörögni ment a rendőrséghez, hogy b o c s á s á k s z a b a d o n a f i á t. — Részeg volt, hogy azt tette s ha megütötte is — az nem fáj s nem fáj neki.

— **Képviselői beszámoló.** H.-Szoboszló országgyűlési képviselője: P o l ó n y i Géza, folyó hó 25-én tartja beszámolóját H.-Szoboszlón. A mint lapunkat értesítik, vele fognak jönni J u s t h Gyula és valószínűleg H e n t a l l e r Lajos is, kik ismert álláspontjukat fogják kifejteni. Értesülésünk szerint, a debreczeni függetlenségi párt több tagja átrándul e napon Szoboszlóra, a hol a beszámoló képviselő tiszteletére ünnepi bankettet rendeznek.

— **Befizetett közüti adó.** Julius hó folyamán közüti adó címén 4287 frt 56 kr. átkelési utszakaszok fenntartásáért hozzájárulás címén 1215 frt. 29 kr. és utrendőri kihágásokat 3 frt. folyt be. — S á n d o r Kálmán kir. főmérnök jelenti, hogy a debreczen-nagykarolyi törvényhatósági út v.-pércsi szakaszán az alapkövezés elkészült és a kavicsnak mintegy fele beszállíttatott. A v.-pércsi volt vámos hid építése befejeztetett.

— **A kis tolvajokra,** kikről lapunk tegnapi számában megemlékeztünk, az ujjabb vallatások alatt még egy rendbeli lopás derült ki. Tegnapelőtt este ugyanis a piacz-utczai Szedlak-féle házba mentek fel, hol Rosenberg József szállító lakasába behatoltak. Egy ruhákkal telt kuffert felnyitottak s abból több öltözetet loptak el, u. m. egy láma női ruhát, egy női inget, 1 satine női ujjast, egy pár női cipőt, 3 drb főre való kendőt, 1 felselyem kendőt és egy fűzér csiga gyöngyöt, egy fekete rojtos nagy kendővel. — Azonkívül még az ottani szakácsnének is több ruhadarabja hiányzik, melyekről azonban a két kis tolvaj semmit sem akar tudni. Az ellopott holmikát Béresi Borcza, valódi nevén Váraczki Erzsébet, haza vitte az anyjához, ki azonban megijedve tőle, visszavittette a károsulthoz. — A kis tolvajok fiatal koruknál fogva törvényileg még nem büntethetők, hanem helyettük a szülők vonatnak felelősségre. A kihágási törvények 64. § a értelmében, mivel gyermekeikre semmi gondot nem fordítottak, sőt még iskolába sem jártatták őket, 20 frtnyi pénzbüntetésre, esetleg behajthatlanság esetén 2 napi elzárásra büntetnek. Ennek leülése után pedig gyermekeikkel együtt illetőségi helyükre egyik Szoboszlóra, másik Ujfehértóra haza tolonczoltatik.

— **Tüzesetek a megye területén.** Rásó Gyula, kir. tan. alispán jelentése szerint július hóban a megye területén összesen 6 tüzeset fordult elő: P.-Ladányon Nádudvaron. B.-Ujvároson és H.-Bőszörményben. A tüzesetek kisebb jelentőségűek voltak, 1 folyások veszélytel nem jät. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a tűzoltóság szervezése vármegyénk minden községében keresztülvitetett.

— **A legnagyobb hadmentességi adó.** Most, hogy a hadmentességi adó kivetési lajstroma elkészült s kszzemlére tétetett ki, érdekelték ki-

váncsian lapozgatták. A tarka lapok statisztikai tömkelegéből kitűnt, hogy Debreczenben Vecsey Zoltán fizeti a legnagyobb hadmentességi adót, évenként — nyolczvan forintot.

— **A bűn útján.** Leginkább fiatal vidéki leányok azok, a kik korlátlan szabadságot élvezni eljönnek ide, a nagy város falai közé. Előbb cseléd, azután csavargó s aztán rendőri börtön, majd lopás, s így lefelé, a bűnlajtorja minden skáláján. A rendőrség most a vásár alatt és után egynehányat összeszedett a szerencsétlen gárdából s most illetőségi helyeikre tolonczoltatja őket. Egy vagy két hét mulva itt lesznek megint.

— **Népzenekar hangversenye a Margit-fürdőben.** A Margit-fürdőben, mint ezt már említettük, a katonazenekar távolléte alatt kedvelt népzenekaraink tartanak minden vasárnap hangversenyt. Az első ilyen hangverseny vasárnap délután lesz s azt Rácz Károly zenekarával tartja meg.

— **Ez a kutya harapós.** Ma reggel egyszerre két eset is fordult elő, hogy arra hajlandósággal bíró ebek békésen sétáló poigárokat megrögzítettek. H a d h á z y Lajosné, b.-ujvárosi lakosról, aki ilyen kutyamarásról tett jelentést a rendőrségnek, valami tanyai ember kutyája cibálta le róla a ruhát. Ma aztán, hogy így összejött a sok kutya garázdálkodás, az egyik megsértett fél ama szerény nézetének adott a kutyamarásra kitett nagy közönség érdekében kifejezést, vajha a rendőrség javaslattal élne a tanács előtt s szabályrendeletileg mondanák ki, hogy a harapós kutyának táblát akasztanak a gazdáik a nyakába. Ezeket a táblákon álljon ez a felirat: Ez a kutya harapós. — Az ember legalább elszalad előle.

— **Elkobozott gyümölcs.** Az első és a második kerületi kapitányság nem csak tapintatosan, de erélyesen is jár el a közegészségügy rendőri intézkedéseiben. Mind a két kapitányság napokért nem csak a piacra hozott gyümölcsöket vizsgálta meg, de megvizsgálta a kerületben áruoló rofák s azon háztulajdonosok gyümölcseit is, akik a ház kapujában a gyümölcsöt elárusításra teszik ki. Ilyen formán ma is egész csomó éretlen gyümölcs került a rendőrség kezébe.

— **Vállalkozók figyelmébe.** A m. kir. államasutak igazgatósága különféle anyagok beszerzése végett 1893. Szeptember 15-én és 22-én, fém, aczél és vasnemű-anyagok szállításának biztosítása végett pedig 1893. Szeptember 19-én Budapesten versenytárgyalást tart. A közelebbi feltételek a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **Orfeum a Koronában.** A Korona-beli nagy látogatottságnak örvendő Lengyel féle orfeum már csak alig két hétig marad városunkban. Szeptember elsején Pécsre utazik, hol a Nemzeti sörccsarnokban megkezdte a téli orfeumi előadásokat. — Legujabban szerződtette társulatához Szilágyi Elcné, a nő imitator, és Révay József magyar énekesnőt. A társulat különben most két tag kivételével tökéletesen magyar, a mi majdnem ritkaság számba megy. A derék daltársulatot rövid itt maradásának idejére melegen ajánljuk a közönség partifogásába.

— **Jó családból való fiu** tanulónak felvétetik Féléghazi János fűszerkereskedésében Debreczenben.

A jó madár.

Ez a jó madár egy erdei rigó, melyre Boen György okleveles tanító és román poeta a Tribunában azt a samaritanus-missziót bizza, hogy Lukács Lászlót a szatmári börtönben keresse föl s vigasztalja meg őt a következő versszettel:

Lukács László vértanunak.

Rigó dalol erdő szélén:
„Lukács magyar börtön mélyén,
A jogért kell megszenvedni,
Melyből nekünk nem jut semmi.“

Ne keseregj rigó-madár,
A rabság majd vége jár,
Lesz még egyszer szép kikelet
S Lukács László szabad lehet.

Ne keseregj hát hiába,
De menj Szatmár városába,

A hol Lukács rabságban ül,
Börtön éje veszi körül.

Menj tehát, menj hamarjába,
Úlj a vasas ablakába,
Üdvözlőjök, mondd meg néki,
Mind, ki román, mind, ki férfi.

Vigasztald meg, biztassad meg,
Koszorúval tiszteljük meg,
Koszorúval, három színnel,
Virágokkal, arany himmel.

Mert harczen mint hős megáll,
Románoknak daliája,
Küzdelméből java támad
Nemzetének, országának.

S megmondani ne feledd el,
Hogy öleljük szeretettel,
El nem hagyjuk, bármi érje,
Tűzbe-vizbe megyünk érte.

Lukács László szabad lesz még,
S felvirul az ország ismét.
S mi követve őt halálig,
Elveszünk, ha kell, egy szálig.

A versben, a mint látszik, a logika nem nagyon erős; annál hatalmasabb azonban az igyekezet, hogy a szerző se kerülje el azokat a stáciákat, melyeken a „románok daliájának“ útja keresztülvezet.

Színház.

* **A színházban nagyban folynak az előkészületek.** A mint már jeleztük, a város az összes folyosókat, foyert, újra festette, valamint a földszinti üléseket teljesen helyreigazította. — Tiszta y igazgató is elkezdte már a díszletek festését. Hellvig Albert díszletfestő, ki a múlt szezonban több kiválóan szép díszletdarabot festett, a szezonra nagyban készülődik, több új zárterem díszletet fest, valamint teljesen átfesti azokat a díszleteket, melyeket Tiszta y az Aradi Gerő féle igazgatóságtól vásárolt. — A színház művészei részére is szorgalmasan munkálkodik; társulatata, melyhez az ujonnan szerződött tagok már Mármaroszigetre utaztak, készül a repertoárra, melyet úgy akar összeállítani az igazgató, — hogy az változatos legyen.

* **Operette- és népszínmű magán-iskola.** A nemzetközi színházi és művészeti iroda, szeptember hó első napjától operette- és népszínmű ének magán-iskolát állít fel Szelei Gyula fővárosi énektanár és Valentin Lajos énekes, és a nemzetközi színházi és művészeti iroda igazgatójának vezetése alatt. Ez iskola két évi tanfolyamra terjed és célja az, hogy nem csak első, másod és harmadrendű énekesnőket és énekeseket, de mindkét nembeli kardalosokat is adjon a fővárosi és vidéki színészetnek. A beiratás már e napokban kezdetét veszi, és értekezni lehet naponta délelőtt a „Nemzetközi színházi és művészeti“ irodában.

Augusztusi országos vásár.

Az augusztusi nagy vásárok kevésbé jól szoktak sikerülni. A legutóbbi is ilyen volt. A piacra hozatott termények ára az élénk kereslet dacára szokatlanul alacsony volt. Az állatvásár már valamivel mozgalmasabb képet nyújtott, bár a várakozásnak az sem felelt meg. A felhajtás nem volt nagy, de igen jó minőségű, s talán a magas áraknak lehet tulajdonítani, hogy a kereslet dacára kevés kelt el. Az egész nagy vásár felért egy nagyobbabásu heli vásárral minden tekintetben.

Tudósítónk feljegyzései a vásár lefolyásáról a következők:

Piacra hozatott: Buza 16,700 kgr., kétszeres 12,200 kgr., rozs 9600 kgr., árpa 9800 kgr., zab 7500 kgr., tengeri 7200 kgr. Elkelt mind. — Az árak következők voltak: I. rendű buza (sulya 82) 7.20, II. r. (s. 80) 7.10, III. r. (s. 79) 7.00. — kétszeres I. r. (s. 74) 6.00, II. r. (s. 72) 5.90, III. r. (s. 70) 5.80. — I. rendű rozs (s. 72) 5.30, II. r. (s. 70) 5.20, III. r. (s. 68) 5.10. — I. rendű árpa (s. 61) 5.20, II. r. (s. 59) 5.10, III. r. (s. 58) 5.00. — I. rendű zab

(s. 44) 6.00, II. r. (s. 42) 5.90, III. r. (s. 40) 5.80. — I. r. tengeri (s. 73) 6.20, II. r. (s. 71) 6.00, III. r. (s. 70) 5.80. — Koles 5.50. — Köleskása 11.00. — Burgonya 2.00.

Piaczi árucikkék. Száz kiló: Bab fehér 5.00. — Bab sárga 5.50. — Burgonya 2.00. — Gyapju magyar, mosatl. 50.00. — Só darabos 11, darált 11.50. — Szén kem. fából 2.50 puha fából 2.00. — Széna I. r. 2.20, II. r. 1.80. — Szalma 0.60, 1 zsup 6 kr. — Juhturo 56.00. — Kender fésült 40.00, 43.00, fésületlen 24.00—30.00. — Csepű 10.00—14.00. — Mont liszt 14.60. — Fosztatlan uj toll 180.00, ócska 120.00. — Pehej uj 210.00, ócska 130.00. — Enyv 28.00. — Lószőr hosszú 160.00—200.00, rövid 100.00—140.00. — Virágolaj tisztítatlan 30.00, tisztított 32.00. — Hamuzsir 30.00. — Timsó 10.50. — Szóra angol fehér 9.50. — Szappan 23.00. — Repce olaj tisztított 32.00, tisztítatlan 30.00. — Keményítő finom 22 frt, közép 20, közönséges 18 frt. — Ragasz finom 28.00. — Kender mag 8.00. — Dió 27.00. — Aszalt szilva 18—24.00. — Aszaltvány 16—18.00. — Sárga viasz 80—100.00. — Rizs 22.00. — Borsó szep. 17.00. — Lencse szep. 22.00. — Buza dara 15.20. — Árpakása 18.00. — Kőszén 2.80. — 100 drb. ökörszarv 45.00. — 100 drb. gyékény nagy 130, kicsiny 80.00. — 1 pár ökör bőr 24—25.00, tehén bőr 17—18.00, ló bőr 8—9.00, juh bőr 1.80, birka báránybőr 0.90, magyar birka bárány bőr 2.80.

Egy kiló: Árpakása 16—30. Aszalt szilva boszniai 26, belföldi 20. Aszaltvány 18, aszalt dara 16, Burgonya 4. Bélzsir 44. — Bors fekete 1 frt. Borsó szepességi 18, szatmári 18. Bab fehér 6, sárga 6. Disznózsir 60. Foghagyma 20. Faggyu nyers 24, tisztított 50, Cukor fehér 53, Gyertya öntött 52. Irós vaj 1.20, Köleskása 10, Kőmenymag 42, Kenyér fehér 12, barna 10, — Lencse szatmári 20, szepességi 24, Liszt 16, 15, 14, 13, 12, 11, Olvasztott vaj 1.20, Paprika finom 1.20, közönséges 40, Só darabos 11, darált 12, Rizskása 16—32, Szappan 26. Szalonna sós 64, sóatlan 48. Repceolaj 36, Tarhonya 28, — Zöldség 12, Jég 3, Thea 6.00—12.00, 1 cs. milly gyertya 46, Zsemle tej nélkül 10 kr. — Vereshagyma 10, Kávé Cuba 1.30, Marhazsir 1.30.

Baromfi vásár 1 pár tyúk 1.40, 1 pár csirke 80, 1 pár kappan 1.20, lud kövér 5—6 frt, sovány 2.30, 1 pár pulyka 2.00, kacsa 90, 12 drb tojás 24 kr.

Egy liter: Hegyi bor ó 40—70, Hegyi bor uj 34—40, Boreczet 24, Szeszeczet 6, — 36% szesz 67, Égett bor 50, Szilva pálinka 68, Sör pesti 30, Elet pálinka 30, Tej 10, Tejfél 40, Petroleum 18, Rum 80—1.00, Köles 12, Borsó szep. 20, Lencse szep. 18, Bab fehér 8.

Egy hektoliter hegyi ó bor 50—60 frt; uj bor 26—30 frt.

Napszámárak: férfi, ellátással 0.90, ellátás nélkül 1.30; nő ellátással 60, ellátás nélkül 90; gyermek, ellátással 30, ellátás nélkül 50.

Állatfelhajtás. Felhajtott ló 3500, marha 14,500, juh és birka 51,200. Eladatott ló 1630, marha 4200, juh és birka 24 610.

Sertés vásár. Felhajtott 30,500 drb sertés, eladatott 21,416 drb. — 6 hónapostól 1 évesig sovány (felhajtott 15) 25 frt, 1 évestől 1 és fél évig sovány (felhajtott 25) 35 frt, 1 és fél évestől 2 évig sovány (felh. 35 drb) 50 frt. — Öreg sovány (felh. 50 drb) 65 frt. Kövér kilója 40—45 kr.

Szalonna és hárj. 100 kgrm szalonna ó 60—62 frt, uj 52—54 frt, sóatlan 46 frt. Hárj 54—56 frt.

Husárak. Marhahus kilója 48—54—56 kr. Borjúhus kilója 60 kr. Sertés hus kilója 44—60 kr. Juh-hus kilója 40 kr.

Tüzifa. 4 köbméter tölgyfa 12 frt; nyárfa 7 frt. Fa felvágás 2.40, beszállítás 1.20.

Legujabb.

Agyonlőtt katona.

Ungvárról sürgönyzik lapunknak, hogy ott ma egy honvéd — a lögyakorlatok alkalmával — vaktöltés helyett éles töltényt tett a fegyverébe. Mikor a lövés eldördült, az ellenséget markirozó közös hadseregbeli katonák közül egy közvitéz holtan rogyott össze. A honvéd golyója szívét járta át. A vizsgálatot ebben az ügyben holnap tartják meg.

— A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése aug. 17-én:
(Távirati tudósítás. Ér. 3 óra 10 p.)
a = derült, c = száraz, m = meleg.

Idegenek névsora.

Bika szálloda.

Singer Miksa hiv. Szeged, Mayer K. kdő, Arad, — Balke Ernő kdő, Bécs, — Weiszburg Miksa kdő, Bpest, — Ungár József kdő, Bpest, — Payer Károly kdő, Bpest, — Gutta J. kdő, Bécs, — Csengeri János kdő, B.-Ujfalú, — Kovács György ügyvéd Bpest, — Kiss Lajos Kolozsvár, — Hoffman Gyula kdő, Eger, —

Angolkirálynő szálloda.

Serenyi Jenő gépész mérnök B. est, — Koblitz Gy. utazó Bécs, — Veinberger Péter bérő Rakamaz, — Kalocsay Róza és családja Somorja, — Veber J. utazó Vilyány, — Müller Ferenc utazó Bécs. —

Frohner szálloda.

Rausnitz utazó Bpest, — Krausz Imre utazó Bécs, — Fohn Sámuel birt. H.-Pályi, — Stera Ferencz Szatmár, — Tunyogh birtokos Földes, — Daróczy hiv. Bpest. —

Szent-István napján

azaz Vasárnap,

→ folyó hó 20-án →
a Margit-fürdő nyári helyiségében

(rosz idő esetén a díszteremben)

Rác Károly zenekara

fogja a n. é. közönséget szórakoztatni.

Kezdete délután fél 5-kor.

Ugyanekkor kitűnő borokkal, kitűnő udvari és bajor sörrel, nemkülönben a legjobb ételekkel s mérsékelt árakkal fogok a nagyérdmü közönség rendelkezésére állani.

Alázatos tisztelettel

Sz. D. I.

Dr. Borbély Imre

fogorvos

DEBRECZENBEN,

lakását a Ranunkel-féle háztól a Hajdu Gyula-féle házba — (piacz- és csapó-utcza sarkán) tette át.

Rendel: d. e. 8—12-ig.
d. u. 2—5-ig.

DEBRECZENBEN, piacz- és nagyhatvan-utcza szegletén levő saját házam földszinti helyiségeiben berendezett

NAGY

VASBUTOR-RAKTÁRAMBAN

kapnatók:

GYERMEK-bölesők, ágyak, kocsik. Egész szobatszerelések.

KERTI-székek, asztalok és lóczák, villagóriák vasállványból, vízhatlan vászontető- és oldalakkal.

FÜRDŐ-kádak minden alakban.

JÉGSZEKRÉNYEK és üveghűtők.

HORGANY-fényezett szoba- és konyhafelszerelések.

PERONOSPORA feskendők az elismert legjobb rendszerben.

PORCZELLÁN-kályhák és kandallók, eredeti

BUDWEISSI gyártmány, — a continensen első minőségben.

A szegedi műtrágyagyár részvénytársaság képviselője.

Határozott legolcsóbb árak.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

TÓTH GYULA

vasnagykereskedő,
DEBRECZENBEN.

Női ruhaszövetek, gyapju Voile-ok.

MOSÓ VOILE-ok, BATIST, ZEPHIR, ATLAS-SATIN,

Vásznak. Kész fehérneműek.

SZÖNYEGEK, FÜGGÖNYÖK,

→ ágy- és asztalterítők, Paplanok, Matrácok, →

SZABÓ LAJOS FIAI cégénél.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget mély tisztelettel értesíteni, hogy helyben

Főpiacz. Czégely-ház

(Nagy Amália volt helyisége)

a jelenkor legfokozottabb igényeinek megfelelő, dusan felszerelt

női és gyermek felöltők

ÁRUHÁZAT

nyitottunk, hol mindenkor

legujabb szabás szerint, divatos és csakis a legjobb minőségű

szövetekből készült áruk

jutányosan kaphatók.

Hogy a n. é. közönség megrövidítéstől mentve legyen, minden ruhadarab — alku kizárásával — csak

SZABOTT ÁRON

lesz eladva. — A n. közönség jóakaratu pártfogását kérve, főtörekvésünket oda irányítjuk, hogy minden tekintetben teljes meglegedését és nagybecsü bizalmát részünkre állandóan biztosítsuk. Egyuttal bátrak vagyunk a mélyen tisztelt közönséget üzletünk megtekintésére meghívni.

Mély tisztelettel

Heiman és Halmágyi.

Lichtenstein József

debreczeni kereskedő,

(Piacz- és Kossuth-utca sarkán, a depr. első takarékpénztár épületében)

csődtömegéhez

tartozó vasárknak a csődbíróság határozata folytán kiárulás utján értékesítése elrendeltetvén:

Közhírré tétetik, hogy a leltározott rudvasak, öntvények, kályhák, takarékkonyhák, tengelyek, vaslemezek, lánczárak, zabolák, konyhafelszerelések, öntöttvas- és lemezedények, Perge- és Vidacsekék, ekealkatrészek, vasboronák, szóró-rosták, mindennemű gazdasági eszközök, gépszijjak, gummi és kender-tömlők, épületvasalások, lakatos, kovács és gépész szerszámok s általában mindenféle a vasáru szakmába tartozó czikkek, készpénzfizetés mellett, folyó évi augusztus hó 12-étől kezdve a Piacz- és Kossuth-utca sarkán, a Debreczeni Első Takarékpénztár épületében levő üzleti helyiségben

leszállított áron

eladatnak.

Debreczen, 1893. augusztus 12.

Szilágyi Imre,
ügyvéd, csődtömeggondnok.

Tapeta gyári raktár.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására juttatni, miként

kárpit (tapéta) raktáramat

a legujabb mintákkal dusan felszereltem s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legizlésebb és legdivatosabb mintákkal

(több mint 300)

szolgálhatok, ugyszintén nagy készletet tartok papírmasché — aranylécezet — és stuck-dekoratiókból.

Ugy helybeli, mint vidéki tapetirozásokot külföldről hozott és a legteljesebb szakismerettel bíró munkásokkal, szerény föltételek mellett eszközölhetek s elvállalok minden a festészetbe vágó munkálatokat, egyszerűtől a legdiszesebbig.

A n. é. helybeli és vidéki közönség eddigi szives pártfogásáért meleg köszönetet szavazva, igyekvésem ezután is oda fog irányulni, hogy pontos és kifogástalan munkálataimmal teljes meglegedésüket továbbra is kiérdemelhessem.

Kiváló tisztelettel

Thieszen Hermann,

Darabos-utca 988. sz. saját ház.

Stuck dekorációk, arany lécezet papírmasché decoratio képek